

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

25. V. 1923 - Gustav Pirca - 25. V. 1933

(Ob desetletnici njegove smrti)

Deset let, za naše vedno bolj vznemirjeno in naglo bežeče življenje prav za prav dolga doba, vzlje temu pa kratka, mnogo prekratka, da bi se mogla zaceliti rana, ki jo je neizprosna usoda zasekala našemu kmetškemu delu, kmetu in vsemu narodu, ko je iztrgala iz naše srede Gustava Pirca.

Gorenjsko zdrav, navdušen, poln ljubezni do ljudstva, ki je izšel iz njega, se je takoj po končanih študijah posvetil neumornemu delu. Najprej pristav na vinarški in sadjarski šoli na Slapu pri Vipavi, a izza l. 1884. pri Kmetijski družbi v Ljubljani, je vrli mož s tem letom postavil uprav mejnik v življenje slovenskega kmetijstva. Kakor posebej od Boga izbran, je v družbinem okrilju tako vsestransko razvil svoje sile, da ga brez pretiravanja lahko imenujemo pravega

apostola kmetškega napredka in prosvete.

Kamor pogledamo, povsod veselo uspevajo sadovi njegovega dela. Z govorjeno in pisano besedo je učil in navduševal, bodril in svetoval na vseh straneh in v vseh panogah. Kmetijska družba je od skromnih 500 članov, ki jih je štela ob Pirčevem prihodu, narastla na ponosnih 30.000 do njegovega odhoda. Že ta velikanski družbin porast priča, kako ogromno, pomembno in plodovito je bilo delo tega vzornika!

Več gospodarsko poučnih knjig, zlasti pa 35 letnikov »Kmetovalca«, je živa zakladnica kmetškega pouka. Tu se od številke do številke vrste Pirčevi članki in zlasti praktični nasveti, nanizani v vsaki številki v zaglavju »Vprašanja in odgovori«. Niti ene panoge ni, kamor ne bi bilo seglo pokojnikovo delovanje. Živinoreja, mlekarstvo, sadjarstvo, vinarstvo, vse priča o njegovem neumornem delu. Kakor čebela je stal vedno v prvih vrstah

na braniku za blagor našega kmeta.

Izza Bleiweisa ni bilo do Pirca nikogar, ki bi bil toliko storil za slovensko podeželje. Zgovoren dokaz uspehov so zlasti mnoge naše domačije po Gorenjskem, ki še danes tujcu in domačinu pričajo o napredku našega kmetijstva. Kjer je bilo treba pobude, je bil pokojnik vselej na mestu. On je začel in pospešil smotreno organizirano zatiranje sadnih škodljivcev, on je uvedel za naše razmere mnogo ugodnejši in odpornejši krompir ameriški »oneida«, on se je začel odločno boriti proti vražarstvu in nesnagi v živinozdravništvu in je v toliki meri pripomogel k povzdigu kmetškega življa, da tega še niti danes ne moremo pravilno in pravično oceniti.

Nikjer ni klonil!

Napram nekdanjim avstrijskim oblastem je znal vedno tako nastopati, da so bili predlogi in nasveti Kmetijske družbe zmeraj upoštevani. Kaj je vse storil med vojno, da je

preprečil presilne rekvizicije

in tako premnogim otel skopo odmerjeni grižljaj vsakdanjega kruha, to vedo le oni, ki so v tistih težkih dneh sodelovali z njim. Kako neustrašeno borben je bil za kmetške pravice tudi v najbolj nevarnih dneh, pove okolnost, da je bil »Kmetovalec«, čeprav strokoven in nepolitičen list, ponovno — zaplenjen!

V svobodni domovini je vlada priznala Pirčevo delo s podelitvijo reda sv. Save III. stopnje, slovenski kmet pa s tem, da ga je postavil na čelo svoji najjačji gospodarski sili — Kmetijski družbi!

Tedanje razmere in besnost ozračja, ki je tiste dni v notranje-političnih borbah morilo našo domovino, je končno strlo tudi tako krepkega duha, kakršnega je bil deležen Gustav Pirca! Sredi dela, sredi pošteenega, trdega boja je omahnil ta največji kmetijski bojevnik novejši dobe. Živčevje se mu je zrahljalo in na Gorenjskem, v prelepem Bohinju, ob vznožju Triglava, ki ga je vse življenje s ponosom ljubil, je bojevnik-trpina sprejela zemlja v svoje mirno naročje.

Deset let je že truplo Gustava Pirca deležno večnega miru, njegov duh pa živi med nami. Silni uspehi njegovega dela so bogata dediščina, ki je deležen slovenski kmet. Zato bo živelo njegovo ime. Dokler bo slovenski kmet obdeloval slovensko zemljo, bo imel naš odločni prosvetitelj in učitelj Gustav Pirca toliko živih spomenikov, kolikor utriplje na slovenski zemlji kmetških src! In vsi, ki danes s toplo hvaležnostjo mislimo nanj, smo si edini v želji:

Pokoj njegovi blagi duši, njegovemu spominu slava!

Minister Ivan Pucelj na Igu

V nedeljo, dne 28. maja t. l. se vrši na Igu ob pol 9. uri dopoldne velik javen kmetški shod, na katerem bosta govorila minister Ivan Pucelj in narodni poslanec Albin Koman.

Kmetje iz bližnje in daljne okolice vabljeni k obili udeležbil

Shod J. R. K. D. v Niški pri Rečici

se vrši v nedeljo, dne 28. maja 1933 po sv. maši pri Repančku. Na shodu govorita narodna poslanca g. Milan Mravlje in Rasto Pustoslemšek.

Vsem agrarnim interesentom!

Občni zbor »Zveze slov. agrarnih interesentov« se bo vršil v nedeljo dne 18. junija 1933 ob 10. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Položna vožnja je zaprosena.

Nov političen položaj v Evropi

Pogodba med štirimi velesilami -- Male države ne bodo ogrožene Revizija mirovnihi pogodb in razorožitev

Pretekli tedni so politični položaj v Evropi docela izpremenili. Evropa, ki se cele mesece ni mogla nikamor ganiti, tako da je že prevladovalo mnenje, da iz politične tesnobe ni drugega izhoda kakor nova vojna, se je čisto nenadoma znašla v popolnoma novem položaju.

Novi položaj označujejo trije važni dogodki: poslanica predsednika Zedinjenih držav Roosevelta na vse vlade sveta, govor nemškega državnega kancelarja Hitlerja o smernicah nemške zunanje politike in v nedeljo objavljeni sporazum med štirimi evropskimi velesilami.

Poslanica predsednika Roosevelta je imela namen, da omogoči nadaljevanje razprav o razorožitvi v Ženevi, ki so skoro že popolnoma zastale na mrtvi točki, in da s sporazumom o razorožitvi zajamči uspeh velike gospodarske konference v Londonu, ki se sestane 12. junija t. l.

Hitlerjev zunanjepolitičen govor je imel istotako za cilj, da se razprava o razorožitvi ne prekine. Govori nemških državnikov so bili namreč v najnovejšem času silno bojeviti, kar je Nemčiji v Angliji in Franciji silno škodovalo. Pod neugodnim vtisom teh govorov v svetu je moral Hitler kapitulirati in svečano naglasiti nemško miroljubnost. S tem je neugodni vtis bojevitih govorov svojih prijateljev znatno omilil, čeprav se mu ni popolnoma posrečilo razpršiti vseh dvomov o nemški miroljubnosti.

Najvažnejši politični dogodek pa je sporazum med štirimi velesilami, med Anglijo, Fran-

cijo, Nemčijo in Italijo, ki so ga objavili preteklo nedeljo.

Ta sporazum določa: 1. medsebojno sodelovanje štirih velesil, 2. revizijo mirovnihi pogodb in 3. razorožitev.

Prvi načrt sporazuma je zasnoval Mussolini. Proti temu načrtu pa se je odločno izjavila Francija in Mala antanta, zlasti glede revizije mirovnihi pogodb. Kakor pa se sedaj vidi, prve težkoče niso bile nikaka ovira za nadaljevanje pogajanj. Izpremenili so torej nekaj točk, tako da je tudi Francija lahko pristala na načrt. Male antante, Poljske in Rusije pa sploh niso pritegnili k pogajanju.

Kakor poročajo, pogodba še ni podpisana in odobrena od prizadetih vlad in parlamentov, vendar pa ni dvoma, da se bo to v najkrajšem času zgodilo. Čim pa se to zgodi, bo vzpostavljena politična in gospodarska in finančna diktatura štirih velesil zlasti nad malimi državami Evrope.

Podpisniki sporazuma sicer tolažijo male države, da se tudi njihove pravice ne bodo kršile, ker bodo imele v Društvu narodov še vedno možnost zastopati in varovati svoje interese. Ta tolažba pa ni mnogo vredna, ker ni dvoma, da bodo znale velesile po podpisu sporazuma tudi v Društvu narodov še mnogo bolj uveljaviti svoj vpliv kakor so ga uveljavljale že doslej.

Kaj je inflacija?

V najnovejšem času govore ljudje mnogo o tem, kako bi se dala rešiti pri nas »finančna kriza«, t. j. občutno pomanjkanje gotovine, ki ne tlači samo denarnih zavodov, ampak silno ovira tudi vsak razmah privatnega gospodarstva. Kot najuspešnejše sredstvo proti »finančni krizi« pa nasvetujejo nekateri denarno »inflacijo«.

Kaj je »inflacija«? Beseda prihaja od latinskega glagola »inflare« (»napihnite«). »Inflacija« pomeni torej besedno »napihnenje« denarja, t. j. denarja je vedno več in številke, s katerimi določujemo vrednost tega ali onega blaga, so vedno večje, vrednost blaga pa ostane vedno ista.

V starih časih, ko še niso imeli denarja, so blago zamenjavali za blago. Kasneje pa so določili (po medsebojnem dogovoru?) kot merilo za vrednost in za ceno blaga določeno težo zlata, srebra ali bakra. Kot jamstvo, da ima kepa ali kos zlata res pravo težo in čistost, so vtisnili v zlato kepo podobo vladarjevo in še kakšen napis. Za »pristnost« denarja je torej jamčil vladar oziroma država.

V časih hude stiske pa ni šlo drugače, kakor da so težo zlatih kosov znižali ali pa so zlato primešali druge, cenejše kovine. Na ta način so dobili več denarja, ki pa je bil zaradi manjše teže ali pa zaradi primesi seveda manj vreden. Z znižanjem teže itd. so pravi denar »napihnili«, da ga je bilo več. Seveda so ljudje, posebno trgovci »tak napihnjene« denar kmalu spoznali in zato so zahtevali takšnega denarja za svoje blago mnogo več kakor pravega, čistega denarja. Dobiček je naredila samo država, ki je plačevala svoje obveznosti z »napihnjene« denarjem, namesto s pravim.

Po iznajdbi tiska so stopili bankovci na mesto kovanega denarja. Bankovec je dejansko samo nakaznica na določeno količino kovanega denarja. Kdor prinese bankovec v banko, ima pravico do izplačila tiste vsote v zakonitem kovanim denarju, na katero se bankovec glasi. V bančnih blagajnah, ki izdajajo bankovce, bi moralo biti torej toliko zlata ali srebra, za kolikor je izdanih bankovcev. To bi bilo »popolno kritje«. Tega pa v resnici nikjer ni, ker računajo vse banke s tem, da nikdar ne bodo prišli vsi ljudje istega dne svojih bankovcev zamenjat za zlato (srebro). Zato izdajajo banke navadno več bankovcev kakor imajo zlata (ali »kritja«). Kako daleč smejo iti banke v tem oziru, to določa v vsaki državi poseben zakon. Ljudje pa sprejemajo bankovce za polno vrednost tudi v tem slučaju, ker in dokler imajo zaupanje v banko in v državno upravo.

»Napihnjene« ali inflacijskega denarja so imeli že po vseh državah dovolj: za časa francoske revolucije v Franciji, v Zed. državah, v Nemčiji, v Avstriji itd. Vedno in povsod pa se je pokazalo, da preobilica papirnatega denarja ne rodi dobrih plodov in zato so povsod poskušali z vsemi sredstvi vzpostaviti zopet polnovreden denar.

Kaj pomenja »inflacija« papirnatega denarja v praksi, to vemo iz dobe, ko je zaradi »inflacije« propadla vrednost avstrijske krone. Draginja je silovito naraščala, varčni ljudje pa so izgubili skoro vrednost svojih prihrankov.

»Inflacijo« vzdrži lahko le taka država, ki vživa neomejeno zaupanje svojih državljanov. Če državljanji zaupajo državnim upravam, da bo z rednim in pаметnim gospodarstvom odvišni denar zopet za pravo ceno odkupil in potegnili iz prometa, tam ni nič hudega. To se godi sedaj v Zedinjenih državah v Ameriki. Kjer pa tega zaupanja ni, tam pa vse »napihovanje« denarja ne le nič ne pomaga, ampak samo škoduje. V svojem jedru namreč »inflacija« ni nič drugega kakor dolg, ki ga dolguje država tistim, ki imajo njen denar v svojih rokah; kdor je dolžan le toliko, kolikor po splošnem mnenju lahko prenese, ta ima še vedno kredit, kdor pa je prezadolžen, temu ljudje ne zaupajo več.

Od konference do konference

Konferenca za razorožitev -- Rooseveltova poslanica -- Francosko-nemško nasprotje -- Gospodarska konferenca

Konferenca za razorožitev, ki zboruje v daljših ali krajših presledkih že 1 leto v Ženevi, doslej še ni rodila nobenega uspeha, pač pa je še nedavno vse kazalo na to, da se bo brez rezultata razšla.

Glavni vzrok neuspešnega dela konference moramo iskati poleg tihega, a zato nič manj učinkovitega rovarjenja »topovskih kraljev« proti vsaki razorožitvi v še vedno obstoječem nesoglasju med Francijo in Nemčijo, zlasti odkar je prevzel v Nemčiji vso oblast Hitler, čegar pristajši so kar očitno grozili z novo vojno.

Stališči Nemčije in Francije sta si popolnoma nasprotni. Francija pravi po svojih zastopnikih, da je za mir, da pa se boji novega napada Nemcev in da mora zagraditi biti oborožena v svojo obrambo; Nemčija pa zopet pravi, da zahteva enakopravnost z vsemi narodi in če smejo ti biti oboroženi, hoče biti oborožena tudi ona.

Ti dve nasprotujoči si stališči je skušal premostiti najprej predsednik angleške vlade Mac Donald, v najnovejšem času pa predsednik Zedinjenih držav Roosevelt, ki je predložil skoraj vsem vladam sveta svoj posredovalni načrt. Vlade so ta načrt sicer odobrile, pravega rezultata pa tudi ta predlog še ni rodil. V glavnem je ostalo za enkrat še vse pri starem, ker je dejanski položaj pač tak, da nobena država drugi ne zaupa, ampak vse čakajo...

V tesni zvezi z uspehom ali neuspehom konference za razorožitev pa stoji tudi uspeh ali neuspeh velike svetovne gospodarske konference, ki se bo pričela 12. junija v Londonu in katere se bo udeležilo nad 60 držav. Na tej konferenci bodo razmotrivali o potih in sredstvih, kako bi se dala premagati ali vsaj omiliti splošna gospodarska in finančna kriza in vedno naraščajoča brezposelnost.

Te konference se bo udeležila tudi naša dr-

žava. Stališče naše države kot izrazito agrarne države je jasno: Mi moramo zahtevati od drugih držav, da odpro svoj trg za naše agrarne proizvode, zato pa bi mi odprli nam naklonjenim državam svoj trg za njihovo industrijo.

Kot nekako pripravo za konferenco v Londonu pa smemo smatrati gospodarsko konferenco držav Male antante v Pragi, ki bo še ta mesec. Ta konferenca ima namen, da utrdi poleg političnih vezi, ki že vežejo države Male antante med seboj, tudi gospodarske stike med njimi. Ta načrt sicer ni lahko izvedljiv, ker so vse države Male antante več ali manj agrarne, toda nekaj se bo pa le dalo doseči, če ne takoj, pa polagoma.

Iz vsega pa se vidi, da se sedanja naša vlada resno trudi, da po možnosti izboljša gospodarski položaj naše države, zlasti pa položaj našega kmetijstva. Uspeh seveda ni odvisen le od naše vlade, ampak tudi od dobre ali slabe volje drugih držav. Pričakovati pa smemo, da bodo enkrat uvideli tudi drugi, da je najboljšje jamstvo za blagostanje vseh v mednarodnem sodelovanju, ne pa v tem, da se drug pred drugim zapira.

TISKOVINE

vseh vrst trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Kmetijsko združništvo na Danskem

Iz razprave ravnatelja »Zveze slovenskih zadrug« tov. Frana Trčka »O združnih načelih« v 5. številki »Združnega Vestnika« priobčujemo v celoti sestavek o združno gospodarskih načelih kmetijskih zadrug na Danskem. O teh načelih se, žal, doslej pri nas še ni razpravljalo, kar pa je bilo samo v škodo idejni utrditvi in razvoju našega slovenskega kmetijskega združništva. Zato smo prepričani, da bo sestavek radi svoje gospodarske in predvsem idejne združne važnosti in pomembnosti vzbudil med vrstami naših kmetijskih zadrugarjev kar največje zanimanje.

»O kmetijskem združništvu na Danskem smo že veliko pisali v našem listu. Ogromen napredek danskega kmetijstva so omogočile predvsem mnogoštevilne vnovčevalne, predelovalne in nabavljalne zadruge. Združništvo samo pa se mora zahvaliti za svoje uspešno delo ljudskim visokim šolam in posrečenemu notranjemu ustroju zadrug.

Nikjer ni človekov značaj tako odločujoč, kot prav v zadrugi. Saj je na eni strani vse dejanje in nehanje zadruga odvisno od popolnoma proste volje in duševnih sposobnosti združnikov, na drugi strani pa nobeno skupno delo ni tako zamolano in nevarno kot prav združno. Zato je vsaka zadruga samo taka, kakršni so njeni člani.

Na Danskem so vzgojile zadrugarje ljudske visoke šole. Teh šol je zdaj 58, ki vzgoje vsako leto do 7000 oseb obeh spolov. To niso morda strokovne ali srednje šole našega tipa, temveč so predvsem vzgojevališča trdne volje in lepih značajev. Tečajji trajajo povprečno po 5 mesecev in jih poseča mladina od 16 do 25 leta starosti. Praktično znanje, kakor pisanje, računstvo, kemija, fizika, živinoreja, mlekarstvo združno pravo knjigovodstvo itd. se poučuje le v zelo omejenem obsegu. Glavni pouk obsega vzgojo človekovega značaja in splošno izobrazbo, kakor narodno zgodovino, glasbo, zemljepis, narodno umetnost, predvsem pa filozofijo in sociologijo v poljudni obliki. Poleg te šole pa obiskuje večina mladeničev in mladenk tudi strokovne (zdržne, kmetijske, mlekarke, živinorejske, gospodinjske) šole. Tako vzgojeni ljudje z visoko razvitim smislom za skupnost, pravičnost, odgovornost, požrtvovalnost so šele primeren kader za članstvo v zadrugah.

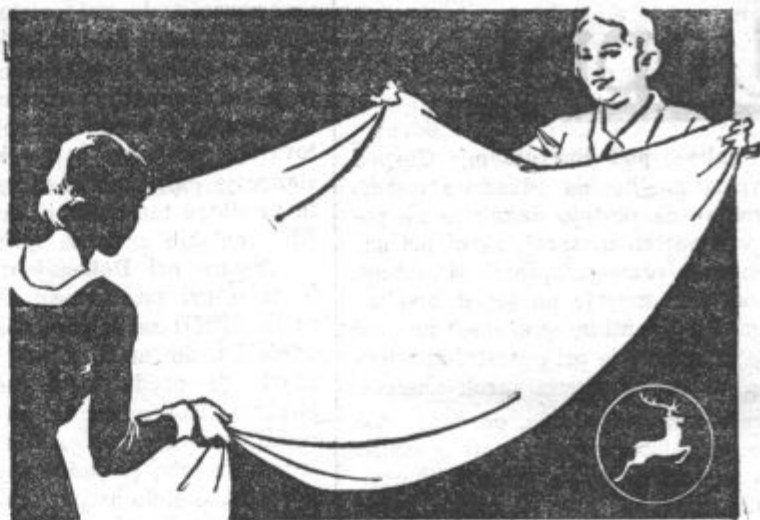
Drugi pogoj predstavlja ustroj danskih kmetijskih zadrug. Nabavne zadruga so osnovane po ročdalskih načelih, predelovalne in vnovčevalne pa imajo nekatere posebnosti, ki so navidezno neznatne, v resnici pa tako dalekosežne, da si jih pri nas vsaj v polpreteklosti niti misliti še nismo mogli.

Vodilno načelo je popolna nevtralnost in neodvisnost zadrug na vse strani. Zato tudi le izjemoma prejme katera kako neznatno podporo od države. Danski kmet pravi, da naj opravlja država svoje, zadruga pa svoje, torej prava samopomoč.

Nadaljnja načela so ta-le:

1. Zadruga se ustanovi za gotovo in vnaprej določeno dobo. Dolgost te dobe se ravna pri nekaterih vrstah zadrug po tem, v kakem času se obrabijo naprave, pri drugih, koliko časa traja posel, pri tretjih pa je merodajna običajna poskusna doba. Tako se ustanavljajo n. pr. mlekarke zadruga na 10 do 20 let, klavne zadruga na 5 do 10 let, blagovne (konsumne) navadno na 5 let, vnovčevalnice za živino na 3 leta, zadruga za izvoz masla celo samo na 1 leto. Po preteku te dobe se navadno ustanovi »nova« zadruga, ki prevzame obrat in posle stare.

Pomen ustanovitve na tako kratke dobe obstoji predvsem v obveznem članstvu in sodelovanju. Dokler ne poteče doba, ne more noben član izstopiti brez pravega posebnega vzroka.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpentinovo milo gospodinjim temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

..ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Člani pa so ves čas obstoja zadruga dolžni dobavljati zadrugi vse svoje pridelke ali nabavljati pri njej vse potrebščine. Kdor brez dovoljenja zadruga krši to obvezo, mora povrniti zadrugi vso škodo, ki je včasih znatna. Ta obveza članov omogoča zadrugi, da lahko brez skrbi in rizika sklepa nabavne in prodajne pogodbe na daljšo dobo in za določene množine blaga in tako izkoristiti vse prednosti trgovanja na veliko. Izogne se pa tudi nevarnosti, da bi zaradi nediscipline članov ne mogla polno izrabiti in amortizirati vseh naprav: skladišč, strojev, prevoznih sredstev in osebja.

Nova zadruga, ki se ustanovi po preteku dobe, izloči vse člane, ki se niso izkazali, tako da se ne morejo več posluževati koristi združnega dela. To je brez dvoma najmočnejši vzgojni činitelj. Tako obnavljanje pa tudi zabranjuje, da bi se zadruga postarala, odnosno da bi se razvile v njej slabosti vsake starosti.

2. Število članov se navadno določi že vnaprej in se pozneje ne sprejemajo več novih. To načelo je v zvezi z zgornjim, zakaj samo če zadruga naprej ve, koliko blaga bo od članov prejela ali jim dobavljala, lahko sklepa fiksne prodajne in nabavne pogodbe ter nabavi primerne pripomočke: kredit, stavbe, stroje, osebje itd. Kmetje se morajo torej že pred ustanovitvijo odločiti, če bodo sodelovali v zadrugi ali ne.

3. Člani navadno ne vplačajo potrebne investicijske in obratne glavnice v obliki deležev, temveč prevzamejo za zadruga le visoko jamstvo, ki je največkrat neomejeno, zlasti pri mlekarških in nabavnih zadrugah. Na podlagi tega jamstva potem zadruga najame potreben kredit za obratovanje. Obresti in kredit odplačuje z odtegljaji članom pri obračunavanju, tako da na eni strani res plača vsak član za obratne stroške samo toliko sorazmerno, kolikor je napravil posla z za-

drugo, na drugi strani pa je s potekom poslovne dobe obrat amortiziran, kredit pa odplačan. Člani pa nimajo nič več niti dobiti niti plačati.

4. Blago (mleko, živino, jajca in pod.) se plačuje članom le na račun, ostanek po prodaji in obračunu, del se pa porabi za odplačilo kredita. Plača se ne po množini, temveč po kvaliteti, ki se ugotovi na podlagi ocene blaga (kot n. pr. pri premovanjih in razstavah). Kolikor več točk doseže blago, toliko večji je izkupiček. Pri jajcih se n. pr. upošteva predpisana teža in barva, pri mleku maščobnost, čistost in kislina itd. Razume se, da to ni samo drugo najmočnejše vzgojno sredstvo, temveč tudi dviga priljubljenost zadruga na trgu. Pri jajcih in živini n. pr. se uporablja tudi žigosanje, tako da se vse do uporabe vidi, čigavo je bilo blago. Tako dobi član dostikrat celo iz Londona nazaj slabo jajce. Seveda so združene z dobavo slabega blaga tudi stroge kazni, da sicer zadruga ne pride v neprimliko ali celo ob odjemalce.

5. Dansko združništvo stremi k popolni specializaciji, zato se za vsako panogo, odnosno predmet ustanovi posebna zadruga. Le na tak način je mogoča popolna poglobitev v dotični posel in prilagoditev obrata dotičnemu predmetu. Zato pa so danski kmetijski pridelki tudi konkurenčni na svetovnem trgu, tako po kvaliteti kakor tudi po ceni.

Toliko o posebnostih ali načelih danskih kmetijskih zadrug.

Zadnje čase se govori in piše o krizi, da celo o polomu danskega kmetijskega združništva. Zato naj pripomnimo, da tega niso krive danske razmere, še manj ustroj danskega združništva, temveč je to posledica svetovne gospodarske krize, odnosno ogromnega padca cen in uporabe. Dansko kmetijsko združništvo mora namreč veliko večino produktov izvažati v inozemstvo.

Dopisi

Iz Loške doline pod Snežnikom. Gospod urednik, gotovo si mislite, da odkar ne vozimo tako pridno tramov na postajo Rakek in ne potujemo stalno v Ameriko in nazaj, da ni pri nas pravzaprav nobenega pravega opravila. Posebnih novosti sicer res nimamo; je pa le od časa do časa kaj novega. Pred kratkim smo imeli namreč požar v vasi Bajer, gorelo je pri posestniku vulgo Mihcu. Trdi se, da so bili otroci vzrok nesreče.

Naše drugače mirno življenje, odrezano daleč od železnice in ostalega sveta, moti le stalno razstreljevanje in ropotanje po vrhovih Snežnika in Javornika na meji, kjer se stalno grade od strani našega soseda strelski jarki in druge potrebne pozicije, menda za kanone. Človeku je pri sru kar čudno, ko sliši to ropotanje z dneva v dan, pa tudi zavest našega kmetskega ponosa je s tem počeljem nekako žaljena, ko gledamo na naši strani mirno in pridno delati kmeta na polju, kakor da se njega vse to, kar se godi v njegovi neposredni bližini, nič ne tiče. Na drugi strani, pa to nesrečno vrtanje in ropotanje. Drugače pa je za nas tukaj zadnje čase zelo težko vsled tega, ker je vse prezadolženo. Denarni viri iz Amerike so vsahnili, obresti, davki in druge dajatve pa so še vedno isti in celo večji. Živež mora pri nas skoraj slednji kupovati, ker ne pridelamo dovolj za preživljanje. Lesna trgovina je skoraj popolnoma zaostala, tudi drugih zaslužkov ni nobenih, tako, da bomo primorani misliti zopet, kakor je bilo nekdaj, na ovčjo rejo, na lan in vpeljati mogoče tudi kako domačo hišno industrijo. Poleg drugih težav smo imeli zadnje čase že parkrat veliko povodenj, katera je povzročila kmetom po niže ležečih njivah in travnikih veliko in občutno škodo. Regulacija vodnega odtoka iz naše doline je vsled tega za vse naše kmečko prebivalstvo nujna zadeva. Že davna želja nas vseh je, da bi se od strani odločilnih činiteljev to vprašanje le enkrat načelo in tudi končno rešilo, kar bo za vso dolino ogromnega gospodarskega pomena. Od strani banovine se napeljava zadnje čase preko Rakeka in Cerknice električni vod. Znano nam ni, ali je v načrtu mišljena tudi naša dolina. Če ni, se gotovo misli, da imamo dovolj električne luči od graščine Snežnik, katera pa zaenkrat še ne more resno konkurirati petrolejki. Vas pozdravlja
graničar.

Vel. štanga. V litijskem okraju je menda občina Trebeljevo, v kateri se vrši najhujši odpor proti organizaciji nove politične stranke JRKD. Ta odpor pa ne izvira od večine prebivalstva, temveč od par zagrizenih oseb, ki so živele od prejšnjih strankarskih razprtij in ki jih je nova doba postavila v zapeček in politično brezpomembnost. Ta žalostna njihova usoda in trmoglavost jim ne dasta miru, a še bolj jih razburja stalno napredovanje nove stranke. Celovrsti ljudi so že spravili v nesrečo in nekaj pa jih bodo popolnoma upropastili z svojimi hujskarijami in razširjanjem laži potom letakov. Kljub takemu odporu šteje krajevna organizacija JRKD na Trebeljevem že 111 članov in v nedeljo 13. t. m. se je vršil izredno lep občni zbor, ki je dokazal visoko politično zrelost trebeljevskih občanov. Občnega zbora se je udeležil tudi narodni poslanec Milan Mravlje ter tajnik sreskega odbora stranke. Izčrpano poročilo poslanca so navzoči iskreno odobraval, nakar so si izvolili odbor kraj. org. iz samih odličnih mož.

Ihan pri Domžalah. Narodni poslanec kamniškega okraja, Anton Cerar, je imel v nedeljo, dne 14. maja pri nas v Ihanu lepo uspeli shod, katerega se nas je udeležilo okrog 100 volilcev. Govoril je obširno o gospodarskem in političnem stanju v državi. Pojasnil je predlog zakona o razdolžitvi kmeta in povdaryl zlasti, da je danes čas predvsem razmišljati o gospodarskih in ne več o političnih zadevah. Povabil je

vse navzoče, da naj pristopijo v JRKD, ker le v slogi je moč! Za izvajanja je žel tov. poslanec od zborovalcev vsestransko priznanje. Po shodu se je razvila med zborovalci in poslancem živahna debata, v kateri so pojasnjevali naši ljudje tovarišu poslancu svoje križe in težave. Poslanec je pazno poslušal vsa vprašanja, nasvete in predloge ter obljubil, da bo šel v vseh perečih kmetijskih zadevah ljudem na roko.

Sestro pri Dobrunjah. Prejšnjo nedeljo se je vršil pri nas krasen shod krajevne organizacije JRKD za dobrunjsko faro, katerega se je udeležila do mala skoraj vsa bližnja okolica. Shodu je predsedoval dobrunjski župan tov. Miklavc. Kot govornik pa je nastopil naš narodni poslanec tov. Albin Koman, ter nam v lepem in jako poljudnem govoru podal obširno poročilo, o delu v parlamentu in drugih perečih vprašanjih, ki so nas zanimala. Tovarišu narodnemu poslancu se tem potom za poset in naklonjenost prav iskreno zahvalimo. Vaščani.

Klobuke

zadnje novosti v raznih barvah in oblikah nudi

MIRKO BOGATAJ (prej Pok)
TRGOVINA KLOBUKOV
LJUBLJANA, STARI TRG 14

Domača potrežba! Cene nizke!

Ločnica nad Medvodami. V nedeljo, dne 14. t. m. je bil za naše hribovske kraje pravcati praznik. Sklicali smo za ta dan namreč velik gospodarsko politični shod JRKD, na katerem sta poročala tovariša narodni poslanec g. Albin Koman in banovinski svetnik g. Val. Babnik. V Ločnico je prišlo ta dan toliko kmetijskega prebivalstva, da se je v vseh prostranih gostilniških prostorih ljudi kar trlo. To je pač znak, da smo začeli misliti tudi sami nase. Poročila, ki sta jih podala oba govornika o delu v narodni skupščini in banovinskem svetu, so bila od navzočih zborovalcev z velikimi simpatijami in zadovoljstvom sprejeta. Zborovalci kmetje smo bili zlasti zadovoljni s tem, da nas domača narodna zastopnika tudi v hudih in težkih časih obiščeta, ter svetujeta in bodrita, česar nismo bili skoraj nikdar deležni. Prejšnje čase so nas poznali razni mali in veliki gospodje samo takrat, kadar je bilo treba iti za njih na volitve in jim oddati naše glasove. Zato vsa čast obema tovarišema za obisk in lepe govore, ki sta nam jih na shodu podala.

Zreče pri Konjicah. Preteklo nedeljo smo imeli zborovanje, kakršnega še ne pomnimo v našem kraju. Sokolsko dvorano so napolnili zborovalci, kakor še nikoli. Moške in fantje, žene in dekleta so napolnile zborovalni prostor. Govorniki in okoliški župani so posedli okrog govorniške mize. Prvo poročilo o svojem delu je podal poslanec K. Gajšek, nakar je poslanec Milan Mravlje razvil program nove vsedržavne stranke. Za njim je poročal g. R. Jereb o delu v banovinskem svetu.

Stražišče pri Kranju. Sokolsko društvo Stražišče priredi v nedeljo dne 28. maja 1933. ob 15. uri na »Pantah« poleg gasilnega doma običajno toambo. Tudi letošnji dobitki ne zaostajajo za onimi iz prejšnjih let, temveč jih celo prekašajo kakor po vrednosti, tako tudi po vporabnosti. Glavni dobitki so: kompletne spalna oprava iz hruševyega lesa in poltirana. Poleg tega so še dobitki: otomana, moško kolo, vreča najfinejše moke, emajlirana kuhinjska posoda, sladkor, razno blago za obleke, žima in še nad 200 drugih krasnih dobitkov. Cena tablicam je — le Din 2.50. Dobe se pri vseh domačih trgovinah in pri razprodajalcih. Ker je število tablic omejeno, opozarjamo cenj. občinstvo, da se z njimi pravočasno preskrbi. Zdravo!

Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 2. junija t. l. ob 8. uri zvečer v sejni dvorani Kmetijske družbe na Novem trgu 3/I. — Člani zadruga so na občni zbor vljudno vabljeni.

Konjice. Narodni poslanec za konjiški srez g. Karel Gajšek je imel v nedeljo, dne 14. t. m. po rani maši shod v Špitaliču pri Konjicah, po drugi maši pa ravno tak shod v Črešnjicah pri Frankolovem. Oba shoda sta bila dobro posočena.

G. narodni poslanec je poročal o gospodarskem in političnem položaju v državi, zlasti važnost novega občinskega zakona, varčevanje državne uprave ter skrb parlamenta in vlade za kmetijski stan, ter o gospodarskih in zakonskih načrtih narodnega predstavnštva. Ljudstvo je z vidnim interesom sledilo izvajanjem g. narodnega poslanca ter odobravalo njegovo delo za srez.

Na zborovanju v Črešnjicah je govoril tudi g. dr. Mejak Ervin, odvetnik iz Konjic, zlasti o obljubah in grožnjah naših nasprotnikov, kateri prvih niso nikdar izpolnili, druge pa so se vse razblinile v prazen nič, ter pozval vse navzoče na skupno delo za napredek države.

Kmetijski tečaj v Trebiji nad Škofjo Loko. Sresko načelstvo kranjsko bo priredilo sporazumno s sreskim kmetijskim odborom celodnevni kmetijski tečaj v Trebiji nad Škofjo Loko in sicer v nedeljo, dne 28. maja t. l. Poučevala bosta dva kmetijska strokovnjaka govedorejo, prašičje-rejo in sadjarstvo. Poleg predavanj se bodo vršile nazorne demonstracije. Tečaj bo pričel ob 8. uri dopoldne in bo trajal z enournim odmorom do 5. ure popoldne. Vabijo se kmetovalci iz okoliša občin Ozelica in Trata k številni udeležbi. Jutranja predavanja bodo posebno važna za gospodinje.

Tomišelj pod Krimom. Tukajšnje »Društvo kmetijskih fantov in deklet« je vprizorilo 14. t. m. pod milim nebom »Tolstojevo dramo: »Moč teme«, ki je bila zelo lepo igrana. Posebno so se odlikovali tov. Fišter v vlogi starčka Akima, tov. Peršinova v vlogi Matrone in tov. Mavčeva v vlogi Anisje. S to igro so naši fantje in dekleta pokazali, da so zmožni težjih dramatskih prireditvev, kar so dosegli pod spretnim režiranjem prejšnjega učitelja A. Adamiča, prav posebno pa pod sedanjim agilnim tov. Škafarjem. Fantje in dekleta ne samo z nogami, temveč tudi z glavo za plugom in režite globoke brazde!

Ljubljanski velesejem. Med mnogimi našimi gospodarskimi ustanovami ima zelo važno vlogo za napredek domače industrije, obrti in trgovine Ljubljanski velesejem, ki je že dokončal 12 let svojega plodonosnega dela za naše narodno gospodarstvo. Letos bo prirejen XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija. Razstavnih prostorov so že zasedeni po trdkih najrazličnejših panog. Tako bo tudi ta velesejem navzlic težkim časom najvernejša slika ekonomskega stanja naše države in najkompetentnejše merilo pulziranja vseh gospodarskih panog naše države. Močna udeležba našega gospodarstva na tem velesejmu je ponovom dokaz, kakšna važnost se polaga na Ljubljanski velesejem in kako je upoštevan. Velesejem bo obsegal v glavnem sledeče: strojna in kovinska industrija, fina mehanika. Radio in elektrotehnika. Bicikli, vozovi. Lesna industrija, korbarstvo, ščetarstvo, igrače. Klobuki, čipke. Krzno. Papir in pisarniške potrebščine. Kemična industrija in industrija živil. Razno. Specijalne razstave: pohištvo, poljedelski stroji, tekstilno blago, usnje in konfekcija usnja, perutnina in kuncji, razstava fotografskih potrebščin, tujski promet Dolenjske živali in rastlinstvo v stanovanju, razstava društva aranžerjev izložb. Razstava male obrti. Posetniki imajo na podlagi sejemске legitimacije polovično vožnjo na železnici. Legitimacije se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, podružnicah Kmetijske družbe, biletarnah Putnika in večjih postajah v Dravski banovini.

Zapeka. Vodeči zdravniki kirurški zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravno »Frane-Jozefovac« grenčica uporablja z najboljšim uspehom.

Mladina

Zveza kmetskih fantov in deklet

vabi na 9. redni občni zbor, ki se vrši dne 3. junija ob 3. uri pop. v dvorani restavracije »Lev«, Ljubljana, Gosposvetska cesta. — Dnevni red: 1. Otvoritev, 2. Čitanje in odobritev zapisnika 8. red. občnega zbora, 3. Poročila Zvezinih funkcionarjev in načelnikov odsekov, 4. Poročilo revizorjev, 5. Sprememba pravil, 6. Volitev novega odbora, 7. Predlogi, 8. Slučajnosti, 9. Slavnostni zaključek občnega zbora v Beričevem. — Po paragrafu 7b in 10c je vsako društvo dolžno poslati na vsakih 20 članov enega delegata in plačati Zvezi letno članarino, ki znaša 2 Din za posameznega člana društva. Društvo, ki ne izvrši svojih obveznosti napram Zvezi, nima na občnem zboru po § 8b glasovalne pravice. Ako ni občni zbor sklepčen ob napovedani uri, se vrši pol ure pozneje ob vsaki udeležbi, ne glede na število prisotnih delegatov (§ 10c).

Iz Zveze kmetskih fantov in deklet. Zvezino tajništvo je poslalo vsem tovariškim društvom okrožnico z vabilom za občni zbor Zveze, kakor tudi z vsemi podrobnostmi, ki se tičejo občnega zbora. Vsa tov. društva prosimo, da se navodil, navedenih v okrožnici, točno držijo! Vsa ona tov. društva, ki še niso nakazala članskega prinosa Zvezi, ki znaša Din 2— za vsakega člana društva, pozivamo, da članski prinos takoj nakažejo. Nekatera društva še tudi niso vrnila Zvezi tiskovin. Opozorjamo ta društva, da tiskovine nemudoma izpolnijo in jih pošljejo Zvezi. Isto velja za prijavnice za prenočišča. Vsa druga navodila, posebno radi znižane vožnje po železnici, bodo pravočasno sledila in je nepotrebno vsako povpraševanje s strani društev.

Otvoritev »Kmetkega doma« v Beričevem

»Kmetki dom« v Beričevem pri Ljubljani, društveni dom tukajšnjega Društva kmetskih fantov in deklet, je dograjen. Njegova hitra in solidna izgotovitev je najlepši dokaz, kaj premore trdna in odločna volja, nesebična požrtvovalnost in prava ljub-ezen zdravega kmetskega življa tudi v najtežjih razmerah. Je pa obenem resen opomin vsem onim, ki sede za pečjo in tarnajo o krizi in siabih časih, sami pa se ne zganejo, da bi prišli za delo. Tudi danes se da ustvarjati dobrine; razlika je samo ta, da so nam take nove dobrine dandanes še mnogo bolj potrebne, kakor so nam bile kdajkoli prej. Če bi vsi sloji našega naroda sledili zgledu naših mladih iz Beričevega, bi bila toli obravnavana kriza kaj kmalu manjša in lažje znosljiva!

Na binkošno nedeljo, dne 4. junija t. l. se bo novi »Kmetki dom« slovesno otvoril. Pokroviteljstvo nad svečanostjo je prevzel ban Dravske banovine tov. dr. Drago Marušič, prireditvi pa bodo prisostvovali najodličnejši predstavniki kmetskega pokreta v naši ožji domovini, ki bodo s svojo udeležbo dali priznanje njim, ki so s svojim delom dali najlepši zgled, kako je treba razumeti delo za dobrobit naše vasi.

Svečanost se začne točno ob 2. uri popoldne. Po zaključeni svečani otvoritvi bo na prostem, tik ob novem »Kmetkem domu« velika kmetska veselica z bogatim in pestrim sporedom. Pri svečani otvoritvi, kakor tudi na veselici sodeluje vojaška godba iz Ljubljane.

Gostom, za katerih postrežbo bo vsestransko poskrbljeno, bodo na razpolago posebni avtobusi, ki bodo vozili izpred Mestnega doma v Ljubljani v Beričevo in zvečer nazaj.

Binkošna prireditev v Beričevem bo ena izmed onih, ki se vtisnejo človeku neizprosno v spomin. Zato je upravičen pričakovanje, da bo vsakdo, ki čuti s pokretom naše mlade vasi, po-

hitel ta dan v Beričevo, kjer bo videl, kako znajo naši fantje in dekleta delati in ustvarjati, a se po uspešno končanem delu tudi zaslužno poveselili.

★

Pokret kmetsko-delavske mladine

Mladina je bodočnost naroda; kakršna je mladina, taka bo tudi bodočnost naroda. To je kruta resnica, za katero je vsaka mlada generacija odgovorna. Naš narod je kmetsko-delavski, pa zato ta odgovornost leži na kmetsko-delavski mladini.

Svetovna vojna, z vsemi svojimi dobrimi in slabimi posledicami, je odprla kmetsko-delavskemu človeku oči. Spoznavati je pričel, da je njegov stan najvažnejši, njegovo delo pa tisto delo, ki preživlja vse človeštvo, torej stan, ki prideluje kruh, od katerega je odvisno naše življenje. To spoznanje je prva resnica, ki tesno veže v skupnost vse kmetsko-delavske ljudi, ki tako združeni radi tega spoznanja tvorijo nekako občestvo ali pokret. Iz tega prvega spoznanja pa so izšla še vsa druga, da je iz zemlje vse, kar premoremo, da v zemlji korenini vsa kultura, napredek itd., da je od blagostanja kmetskega stanu odvisno blagostanje ostalih stanov, od tega blagostanja pa odvisna naša narodna kultura. Cilj kmetsko-delavskega gibanja pa je, da si potem tega organiziranega gibanja pribori kmetsko-delavski stan tiste pravice, ki mu pripadajo v skupnem življenju z drugimi stani kot najvažnejšemu stanu. Vse to gibanje, ta pokret, imenujemo kmetsko-delavski, ker v njem dviga glavo in duha kmetsko-delavski člo-

vek, ker raste ta pokret iz lastnih nagibov in spoznanj kmetsko-delavskega človeka, se izraža v določenih socialnih in gospodarskih oblikah ter preobrazuje in ustvarja nov red človeške družbe, ki je danes v hudi krizi.

V tem pokretu je predvsem udeležena kmetsko-delavska mladina, ki prinaša novo mišljenje in z njim novo, zdravo vsebino naše bodočnosti. Ta pokret, po mladini organiziran v Društvih kmetskih fantov in deklet, predstavlja dobo prebujenja širokih vrst kmetsko-delavskega naroda, ki se mora izobraziti in vzgojiti v duhu kmetsko-delavskega dostojanstva, v duhu kmetsko-delavske pravice in dolžnosti in neomajnem ponosu in zavesti enakovrednosti z vsemi ostalimi ljudmi. To je prepored naše vasi in ž njo naše domovine.

Naš kmetsko-delavski fant in dekle sta obdarjena s prirodno inteligenco (razumom in prevdarnostjo) v bogati meri. V tem pokretu pa hočeta kot delavna člana plodonosno naložiti to svoje naravno bogastvo. Biti hočeta potom tega pokreta močna ustvarjalca prave narodne kulture, ki se izraža v visoki izobrazbi in vzgoji vsakega naroda. Da bosta to dosegla ter da bosta res v ponos svojem stanu in narodu, pa se zato samo v svojih organizacijah Društev kmetskih fantov in deklet izobražujeta in vzgajata. Ta izobrazba je splošna in na vseh področjih, gospodarskem, socialnem in kulturnem. Ž njo oborožena stopita v javno življenje; zavedajoča se velike odgovornosti za bodočnost naroda pa se jameta udeleževati pri reševanju vseh življenskih vprašanj: od občine do banovine in države, od te do druge zadrug, od gospodarstva do politike ter s tem ustvarjata sebi in vsemu narodu lepše dni.

Lepo zaključeno slavlje v Lescah

V šoli Nj. Visočanstva kraljeviča Andreja v Lescah se je v nedeljo popoldne ob 15. uri vršilo lepo in pomembno slavlje zaključka gospodinjske šole, imenovane »Selske domačice«. Točno ob 3. uri so se zbrali v gospodinjski sobi, kjer je bila prirejena razstava gospodinjskih in ročnih izdelkov, gg.: zastopnik bana načelnik kmetskega oddelka inž. Zidanšek, referent za kmetijsko šolstvo svetnik Krošelj, sreski načelnik dr. Vrečar, kmetijski sreski referent inž. Rataj, župnik Avsec, upravitelj šole Knez in učitelj Rutar, voditeljci tečaja Jegličeva in Čibejeva, katere vse je pozdravil župan Ivo Ažman. Zahvalil se je vsem, osobito banski upravi, kakor tudi učiteljicam, predavateljcem, povdarjajoč, da dobra gospodinja drži tri ogle pri hiši. Izrazil je upanje, da tudi ta drugi tečaj ne bo ostal v teh kmetsko-delavskih dekletih brez dobrih posledic. Nato je govorila voditeljica tečaja žena Jegličeva o poteku tečaja. Za njo je povzel besedo načelnik g. inž. Zidanšek, ki je v daljšem govoru povdarjal važnost gospodinjskega tečaja za dekleta, ki bodo bodoče

gospodinje in matere. Čestital je v imenu banske uprave vsem, ki so pripomogli, da se je ta gospodinjski tečaj z razstavo tako lepo završil. Na kratko je potem govoril sreski načelnik g. dr. Vrečar, ki je povdarjal, da so te vrste tečaji za podeželska dekleta najvažnejše šole, iz katerih izhajajo dobre gospodinje, ki v resnici podpirajo tri ogle pri hiši, kot je uvodoma omenil župan Ažman.

S tem je bilo lepo slavlje v oficijalnem delu zaključeno. Dekleta so zapela še par pesmic in povabila goste v drugo sobo na malo zakusko. Nato so se gostje podali ogledat novo šolsko poslopje in se zelo pohvalno izrazili, da je isto v okras celi okolici. Gostje so si ogledali tudi gledališko dvorano, kjer se je ravno predvajala igra »Rodoljub iz Amerike«.

Za spomin na ta lep dan je fotograf Venigar vzel na ploščo obiskovalke tečaja in goste, nakar je bilo slavlje zaključeno. Dekleta so se razšla z radostnimi obrazi in se ob slovesu prav lepo zahvaljevala vsem, ki so omogočili ta gospodinjski tečaj.

Novice

Vino brez trošarine. V Kamnik so zadnje čase pripeljali več voz vina, ki so ga prodajali privatnikom v količinah nad 50 l. Občina je bila s tem na mesec prikrajšana za okoli 10.000 Din občinske trošarine.

V Izlakah je pretekli teden požar uničil posestniku Jesensku velik kozolec.

V Sošanju je vsled pasje stekline podlegel občinski odbornik Rajko Rotošek.

Velika tatvina v župnišču. Ob priliki birnovanja je neki uzmovič odnesel župniku pri Sv. Urbanu pri Ptujju hranilno knjižico z vlogo Din 10.000— in Din 150— gotovine.

Huda nesreča se je pripetila pretekli teden blizu vasi Batina ob reki Uni. Čoln, v katerem se je vozilo 11 ljudi, se je po nesreči prevrnil, pri čemer so utonili štirje.

Nekemu posestniku iz Drašič pri Metliki je bil prodan vol za Din 850—, kljub temu, da je bil vreden med brati Din 1400—. Lepa zaščita naših kmetijskih živinorejcev!

Streliška ubila tri otroke. V okolici Prnjavora je nevihta zalotila na pašniku tri otroke siromašnega kmetovalca; tresčilo je in vsi trije otroci so obležali kot žrtve strele.

Pri gradnji nove ceste se je vsled predčasne eksplozije dinamita močno poškodoval Janez Košmrl iz Travnika pri Loškem potoku.

Sveta popotnika. Iz vasi Miholja sta sklenila odpotovati dva fanta s kolesom naravnost v Jeruzalem.

Same afele s hranilnimi knjižicami. V našem listu smo že večkrat poročali o velikih sleparijah s hranilnimi knjižicami. Te dni je v Zagrebu policija aretirala nekega znanega trgovca, ki ima na vesti velike sleparije s hranilnimi knjižicami.

Strah šolarja. V Podsusedu je strah pred maturo spravil nekega šolarja v toliko obup, da se je odločil za samomor ter skočil pod vlak.

Tudi rekord. V Travi pri Čabru je neki štajnar napisal na navadno dopisnico 2000 besed.

Nesreča v vodnjaku. Pri odstranjevanju materijala iz vodnjaka se je težko ponesrečil ribič Janez iz Karteljevega.

Slovinci se radi pravdajo. V aprilu je bilo pri vseh sodiščih Slovenije plačano 770.000 Din na kolkih. V prvih štirih mesecih letošnjega leta pa 4.600.362 Din.

V Dubrovniku so priredili veliko razstavo narodnih umetnin, ki predstavljajo veliko vrednost.

Splitski ribiči so pretekli teden ujeli velikega, 200 kg težkega morskega psa.

Same organizacije. Poleg organizacije dolžnikov se je zadnje čase osnovalo v Zagrebu tudi društvo vlagateljev denarnih zavodov. Smo pač v času samih organizacij.

General Rudolf Maister je bil imenovan zaradi svojih narodno obrambnih zaslug za častnega meščana Maribora.

Prva toča. Letos so imeli prvo točo v nekaterih krajih ljutomerskih gor. Hvala Bogu, škode ni napravila nobene.

Nova stranka. Jugoslovanska narodna stranka je bila te dni od notranjega ministra dovoljena.

V Tržiču je pretekli teden napravil pravo zmedo lep mlad bik, ki se je odtrgal s povodca in pometal v prah kakih pet oseb, dokler ga niso končno ukrotili.

Gospodarska kriza je prizadela tudi kadilce. O tem priča dejstvo, da se je pri nas potrošnja tobaka precej zmanjšala.

Zaradi pomev je bil v Sarajevu obsojen ravnatelj statističnega urada Andrija Markeš na štiri leta zapora.

Drzen vlom. V Novi Cerkvi je bilo pretekli teden vlomljeno v trgovino Jakoba Tanjška. Zlikovci so odnesli precej blaga in nekaj denarja.

Niš hudega. Pretekli teden so bili v petek po vsej naši državi zaprti kinematografi, in sicer kot protest proti uvedbi posebne takse v korist naših gledališč, ki se nahajajo v težkem gospodarskem stanju. Ta protest je pač jasen dokument, koliko je različnim kinopodjetnikom do naše kulture in kako v prvi vrsti skrbijo sami zase.

Petsto ur zaplenjenih. Mariborska policija je aretirala nekega Možanjca, pri katerem so našli petsto žepnih ur. Sodijo, da je vse to blago utihotapljeno čez mejo.

Izvoz štajerskih vin. Kakor poročajo, se je izvozilo v Avstrijo, Češkoslovaško, Holandsko in Belgijo v mesecu aprilu 118.000 litrov štajerskega vina.

Izvoz krompirja v ČSR. Zbornica za TOI opozarja, da je češkoslovaško ministrstvo za kmetijstvo odobrilo za leto 1933 uvoz jugoslovanskega krompirja. Pojasnila o pogojih uvoza daje Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani.

Veliko izbiri usnja in usnjenih izdelkov bo nudit letošnji XIII. Ljubljanski velesejem od 3. do 12. junija. Zastopane bodo vse večje domače tvrdke s svojimi izdelki. Temu oddelku bo priključena razstava vsakovrstnih čevljarstev, na kar posebno opozarjamo naše čevljarke mojstre.

Tega ni, ker naše zadrage niso zrasle toliko iz ljudstva samega, kolikor iz pobude od strani požrtvovalnih delavcev ali pa kakršnihkoli avtoritet, ki jim je ljudstvo iz enega ali drugega razloga le ovčje vdano sledilo. To pa ne more roditi dobrih in trajnih sadov.

Kar bo narod zgradil sam iz sebe in kjer bo res tudi sodeloval — ne pa mogoče le brezbrizni kimal — to bo trdno, trajno in plodovito.

Tukaj je polno sicer težkega, a zelo hvaležnega dela, sama rodovitna ledina je. Dokler pa iščemo z drobnogledom skupnega polja, ki je za vse prvo življenjsko vprašanje, ne moremo v pravo smer z razumom, sreem in dobro voljo. Če občutimo in razumemo krivice, ki ljudstvo tako tarejo v njegovo in občno škodo, in vemo, kje je njih gnezdišče — ali moremo ostati brezbrizni in čakati »na drugega«. To ni niti junaško, niti človeško, niti narodno, niti kulturno.

Tukaj je jedro narodne vzgoje, ki se ji pridružujejo najplemenitejši možje in misleci — o vzgoji zadrage delavcev. Ni končni smoter v strokovnosti, v tehniki. Ne! To bodi le sredstvo

Vesti iz sveta

Čudna gospodarska konferenca. V zvezi s svetovno gospodarsko konferenco se bo vršilo nič manj kakor deset banketov, ali kakor pri nas po domače pravimo: poječin. Vse za blagor svetovnega gospodarstva, ki izgleda kakor napol crknjen pes.

Stavka na Poljskem. V neki tovarni za umetno svilo je stopilo v štrajk 3500 delavcev.

Zalostni konec italijanskega vohuna. Pretekli teden je bil zaradi vohunstva obsojen italijanski državljani Rosemini na 6 let ječe, toda med prevozom v zapore je zavžil večjo količino strupa in tako še samega sebe obsodil.

Nemškega blaga ne marajo. Pred kratkim osnovani sindikat za nogavice, v katerem so zastopane vse države, je sklenil ustaviti v Nemčiji vse nakupe ter odpovedati vsa stara naročila.

Poljski letalci so v tekmi z letalci Avstrije, Madžarske in Italije odnesli prvo mesto.

Svojevrsen načrt. Revna italijanska dekleta, ki so zaročena, a se ne morejo omožiti zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, bodo dobivala doto od države.

Na Madžarskem bodo v kratkem pričeli prodajati jajca po teži in ne kot doslej po kosu, prodajati se bodo smela samo jajca, ki tehtajo nad 60 gramov.

Nenavaden štrajk. V nekem nunskem samostanu v Agapiji je vsled premestitve prednice nastal velik odpor med redovnicami, ki so končno stopile v štrajk in s tem prekršile samostanske odredbe.

V Rusiji mnogo berejo. Leta 1932. je izhajalo v Rusiji 6683 časopisov v 35 milijonov izvodov, in sicer v 63 jezikih.

Tudi Amerika šteti. V Ameriki bodo skrčili moštvo pri vojni mornarici, s čimer mislijo prihraniti 55 milijonov dolarjev.

Poljska in Rusija postajata vedno večji prijateljici, kar zlasti dokazujejo različni obiski ter sklepanja gospodarskih pogodb.

Nad petrolejsko industrijo bodo v Ameriki uvedli državno nadzorstvo.

Da ne bo izgube časa, bodo uvedli v Ameriki poroke po telefonu, s čimer nameravajo odpraviti vse nepotrebne dolgočasne poročne ceremonije.

Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz Josefovca« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se vporablja zelo milo odvajajoča »Franz Josefovca« voda posebej pri porodnicah z izbornim uspehom. Dobiva se v lekarnah in specerijskih trgovinah.

Janko Furlan:

Smernice našemu delu

(Nadaljevanje.)

Zadružno gospodarstvo zahteva primerno količino splošne izobrazbe, ki usposobi gospodarja za razumevanje odnosov v gospodarskem življenju. V enaki meri je potrebna strokovna izobrazba, ki ustvarja čimveč odvišnih proizvodov in tako posredno sili gospodarja v zadrugo. Ze sam značaj naših zadrug podkreplja našo gornjo trditev. Prvo mesto zavzemajo zadržni denarni zavodi in nabavljalne prodajne in konsumne zadrage, torej zavodi bolj obrambnega značaja kot pa priče gmotne in duševne prosvete kmečkega ljudstva. Priliko je število zadrug kmetijsko-tehničnega značaja, zlasti mlekar, živinorejskih, sadjarskih in vinarstevskih zadrug. Tudi je precej zadrug, ki životarijo na — papirju. In še eno dejstvo je, ki ga ne smemo prezreti:

Učinki ali uspehi zadržnega gospodarstva bi se morali očitovati v prvi vrsti na kmečki imovini: na kmečkih poslopjih, živini, zemljišču, in to po edino pravilnem in zdravem načelu: Iz produktivnosti v produktivnost.

za čim popolnejšo skladnost. Kakor ni pesmi brez ujemajočih se glasov, tako ni ravnovesja med socialnimi skupinami, dokler zrejo milijoni ustvarjajočih rok v delu le telesno potrebo, dokler so si mogočni udarci mišic in duha tuji. Le zadržno gospodarstvo more to zravntati. Veliko in plemenito delo je izboljšalo Danca, nato šele njegovo oralo. Po isti poti je hoditi tudi nam. Najprej notranja razporeditev, notranja kultura! Vsa strokovna izobrazba bi bila vedno podrejene vrednosti, če bi ne usmerili svojega dela tako, da kmet spozna, kdo in kaj je on v socialnem življenju.

V kmetijstvu gre za milijone majhnih in neznatnih obratov, — obratno kakor pri industriji, ki sloni na mogočnih veleobratih. Kmetije se morejo uspešno upirati njih premoči le, če se neznatni, enaki in krajevno razpršeni delci združijo. To je danes nujnost časa, ker noben narod se ne more razvijati brez visoko razvitega kmetijstva. To pa je zopet nemogoče, če ni združitev. Tudi se morajo poedine gospodarske veje dopolnjevati, to je: spolniti ene-ga gospodarstva mora slediti spolniti drugega gospodarstva.

(Nadaljevanje sledi.)

Peronospora

Peronospora je bolezen vinske trte; vzrok bolezn je glivica *Plasmopara viticola* (peronospora viticola), ki napada in uničuje liste, mladike, cvet in plod. Vemo, da izvršuje listje veliko nalogo v rastlinski prehrani. V slučaju, da se listje posuši in odpade, se trta ne more prehranjevati in njena življenjska sposobnost se s tem zmanjšuje. Plod v letu okuženja ne more dozoreti in trte oslabijo.

Millardet je dokazal, da so glivice, odnosno njihni razmnoževalni deli občutljivi glede apna, železa in posebno glede bakra; radi tega uporabljamo bakrene spojine proti peronospori. Trsje obvarujemo bolezn pred okuženjem; kajti bakrena raztopina ne pokončuje glivičnega razvoja, ko je vejnata steljka (micelij) že prišla v list, jagode ali mladike. V tem slučaju gre torej za preprečujoče varstvo proti zajedalki.

Najrazličnejši raziskovalci peronospore so pripočeli razne zmesi, vendar je v vsaki zmesi glavna sestavina: modra galica. Najboljši in najsigurnejši učinek ima bordoška brozga: raztopina modre galice in apna v vodi. Kot strup proti glivicam se modra galica sama ne more uporabljati, ker se na listju slabo drži. Apno pa veže (nevtralizira) raztopino modre galice t. j. odvzame ji kislina svojstva. Modra galica mora biti končno popolnoma čista in ne sme vsebovati zelene galice.

Raztopino modre galice priredimo na ta način: Na 100 l vode vzamemo 0,75—2 kg modre galice in ravno toliko živega (žganega) apna ali pa dvakrat toliko ugašenega apna. Najprej raztopimo potrebno količino galice v hladni vodi; navadno dan ali vsaj nekoliko ur pred uporabo. Modro galico tehtamo, jo damo v redkotkano platneno vrečo in obesimo malo pod gladino vode, odnosno v vodo. Ko se je galica raztopila, jo nalijemo v kad določene velikosti in dodamo vode. Pred samo uporabo ugasimo, razredčimo, raztopimo apno v drugi posodi s pomočjo vode in zlijemo skozi sito. Bolje je, da prirejamo potrebno količino modre galice in apna vsako posebej; pred uporabo nalijemo raztopino modre galice počasi v raztopino apna in mešamo dobljeno zmes. Dobra raztopina mora biti bistra, čista in modre barve. Da se prepričamo, če je raztopina prikladna za škropljenje, jo preizkusimo z lakmusovim papirjem; rdeč lakmusov papir pomodri. V slučaju pa, da se to ne zgodi, dodamo še apneno raztopino.

Škropiti moramo ob pravem času in točno, najmanj dvakrat, mnogokrat 3—4 krat po potrebi. Prvič škropimo, ko so mladike dolge 15 do 20 cm; v tem primeru uporabljamo 0,75—1% no raztopino (1 kg modre galice za 1 hl vode). Drugič škropimo takoj po cvetenju z 1—1,25% no raztopino. Tretjič koncem junija ali začetkom julija in četrtič koncem julija; seveda je vse to odvisno od vremena. V deževnem letu škropimo zgodaj in mnogokrat, ob suši pozneje in šestokrat zadostuje že 2kratno škropljenje. Nikdar pa ne smemo čakati do bolezenskega pojava; kajti škropljenje je preprečujoče varstvo, odnosno sredstvo. **Lado Jerše.**

HEMOROIDI (zlata žila)

nastanejo največkrat vsled slabega presnavljanja snovi, pomanjkanja redne prebave kakor tudi zaradi slabega mešanja in obnavljanja krvi. 6—12 tedensko spomladno zdravljenje z naravnim zdravilnim

„PLANINKA“-ČAJEM BAHOVEC

izborno učinkuje na nečisto kri ter na posledice, ki se vsled tega pojavljajo.

Zahtevajte v lekarnah in drogerijah samo pravi „PLANINKA“-ČAJ BAHOVEC, ki se ne prodaja odprto, ampak samo v plombiranih zavitkih po Din 20— z naslovom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. št. 1349 z dne 6. 7. 1932

Za gospodinje

Paradižniki

To, čedalje bolj obračtano rastlino vzgajajo različno. V južnih, toplejših krajih jo vidimo na špalinju, v mrzlejših pa je edino uspešna vzgoja ob kolu z eno, ali z dvema mladikama. Za čim zgodnejši pridelek v mrzlejših krajih dobimo zgodnje sorte. V začetku marca posejemo seme v gnojake. Ko doraste paradižnikom prvi list, jih pikiramo v razdalji 10 cm. To naredimo, da se dobro vkorenijo in okrepe v kratke, tršaste sadike. Kdor nima gnojaka, poseje seme v male zabojčke, ki jih postavi v hiši na toplo okno. V začetku maja že vtrjene na zraku jih posadimo z zemeljsko kepo v jamice, v dobro pognojeno zemljo, v razdalji 100×70 cm. K vsaki rastlini postavimo 130—150 cm visok kol.

Vštric prvega cveta odženeti dve mladiki. Ako namerujemo vzgajati z eno mladiko, odstranimo šibkejšo, sicer pa pustimo obe in jih sproti, kakor raseta, privezujemo ob kolu kvišku. Vse druge odganjke, ki rastejo iz stebela spodaj, ali navzgor po vodilnih mladikah, odstranjujemo. Nikar pa se ne sme odtrgavati listov, ki so neobhodno potrebni za rast in dobroto plodov. Mnogi menijo, da z odstranjevanjem listov pospešijo zorenje plodov, kar je pa ravno nasprotno. Vinogradniki škropijo svoje trte z bordoško mešanico, da jim listje odpade zaradi peronospore in da se vsled tega ne poslabša pridelek; sadjar zatira gosenice, da ne požro listja na sadnem drevju, brez katerega ne more dorasti dobro sadje, zato je nerazumljivo, kdo je večino kmetov zapeljal, da trgajo paradižnikom listje.

Potrebno je, da tudi paradižnike škropimo z bordoško mešanico, zakaj tudi te napada peronospora, ki uničuje pridelek.

V drugi polovici septembra, ko popušča dnevna toplota, prikrajšamo vršiče praradižnikom tri liste nad gorenjim plodom, da pospešimo zorenje. Ko pa slutimo nevarnost slane, porežemo paradižnikova stebela s še nedozorjenimi plodovi, jih povežemo v snopiče in obesimo na toplem v kuhinji ali v veži, da prisilno dozore. Ti plodovi niso prvovrstni, kakor naravno dozoreni poleti na prostem, vendar je gospodinja zadovoljna, da ji trajajo do Božiča in da ima kaj prijeti v roko. **Josip Štrekelj.**

Valute

1 nemška marka	Din 13.50
1 švicarski frank	Din 11.10
1 ameriški dolar	Din 48.80
1 angleški funt	Din 193.50
1 francoski frank	Din 2.25
1 češkoslovaška krona	Din 1.70
1 italijanska lira	Din 3.02
1 avstrijski šiling	Din 8.—

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28% na ime »prima«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48.80 in dodaj še 28%, dobiš za dolar Din 62.70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Sejmi

- 29. maja: Poljčane;
- 30. maja: Dolnja Lendava, Rakičani;
- 31. maja: Žirovnica pri Cerknici, Mirna peč, Kostanjevica, Boštanj, Cirkovce, Rečica;
- 1. junija: Lašiče na Veseli gori, Artiče, Turišče;
- 3. junija: Križevci.

Žrebanje srečk

Tobačne srečke

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 15. t. m., so bile amortizirane sledeče serije: 9586, 9959, 335, 7000, 2116, 5427, 7281, 8962, 3041, 6318, 5532, 6080, 1904, 7879, 2675, 6590, 4084, 9243, 8635, 8002, 668, 9991, 4375, 4400, 8774, 2174, 1329, 546, 9667, 2869, 7079, 3125, 9437, 4308, 2698, 3150, 8874, 825, 9634, 7075, 113, 6875, 5927, 7731, 2379, 171, 6955, 8984, 3113, 5417, 7417, 5695, 8350, 3511, 1951, 3323, 5890, 9724, 6664, 356.

Dobitke so zadele: Serija 4148 št. 12 Din 20.000; 769, 32; Din 1000; 593, 6; Din 500; 4261, 3; Din 500; 8105, 79; Din 100; 5255, 99; Din 100; 6144, 20; Din 100; 1049, 63; Din 100; 6059, 84; Din 100; 5860, 91; Din 100; 6465, 15; Din 100; 6548, 49; Din 100; 6872, 74; Din 100; 4419, 18; Din 50, 7756, 10; Din 50; 7031, 19; Din 50; 1813, 67; Din 50; 5290, 68; Din 50; 4371, 40; Din 50; 9448, 16; Din 50; 8198, 57; Din 50; 2686, 95; Din 50; 1082, 15; Din 50.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

dežniki

Na
malo!

Na
veliko!

Ustanovljeno
1839

Modroci !!

Najcenejše in najboljše modroce (feder-modroce), otomane, mreže, divane, športne fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, LJUBLJANA
Stari trg 6
Vsa tapetniška dela po nizki ceni

Naznanilo!

Zobni atelje

PIRH EMIL
dentist-tehnik

se je preselil z Rimske ceste

sedaj **Pred Skofijo št. 21**

hiša Strojanshek, trgovina „Pri Zvonu“,
II. nadstropje.

Sprejema od 8 zjutraj do 5 popoldne.

Kupujte samo domače blago!

Posojila

proti dolgoletnemu odplačevanju, za razdolžitve, nakup najrazličnejših premičnin in nepremičnin, za do-to itd. podeljuje:

Mobilna zadruga

Ljubljana,
Mestni trg št. 25/L.
Išče povsod poverjenike!

Josip Olup, Ljubljana

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in modnimi potrebščinami. Velika izbira kamgarnov, sukna in hlačevine iz priznane najboljših angleških, čeških in domačih tovarn. Velika zaloga moških in deških oblek ter vsakovrstnega perila iz lastne tovarne TRIGLAV. Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri. Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska ulica 8. Moje načelo je: dobro blago, najnižje cene!

Vsak trgovec, gospodar in gospodinja poseti

XIII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

od 3. do 12. junija 1933.

Pregled vseh predmetov in potrebščin v gospodarstvu in gospodinjstvu.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Polovična vožnja na železnicah; popust na parobrodih.

Specijalne razstave: Pohištvo, usnje, tekstilno blago, papir, živila, tujski promet Dolenjske, perutnina in kuncji, živali in rastline v stanovanjuc.

Legitimacije se dobe pri večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, biletarnah Putnika in pri večjih železniških postajah Dravske banovine. Prenosišča preskrbljena.

Velesejemsko zabavišče je pestro in velikomestno.

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in split-skega portland-cementa

Kolodvorska ulica št. 7

Naročajte „KmetSKI list“!

Kose in srpe

z garancijo, izdelane iz najfinejšega švedskega jekla v staroznani tovarni kos in srpov **Kajetan Ahačič v Tržiču**

nudi

„**Ekonom**“, **Ljubljana**

Kolodvorska ulica 7

Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzojavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— ● Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za uataganje denarja Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12^{1/2}, in od 3—4^{1/2}, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12^{1/2}

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3